

111 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【北排灣語】 國小學生組 編號 3 號

kipapaulingavi ta(tengkedre)

nuizua pazangazangal a sikudan i 'inaljan katua izua nakemasi
tjaivavav a pacugan, auri sipakaljeng tua sikata'aljan, tjara lemangeda itjen
tua kemasi pangkungcu a paredjamadjama a pakuangpu. kupai langdau!
langdau! ti sunciu a pakuangpungpu "lja sikata'aljan maljimalji nasuljivat
itjen! tucua 'adav izuaicu a saliman akemasi tjaivavav, a pakinemenem tua
ta'alja'aljan ta patjara parimasudj tua tja kinaizuanan. siayang,
tjaukapacalivat taicua napalje'aca sa 'inudjaljan, madjulu samatjaveng
apapizuanan ta zaljum, kaizuanan nua katjesa'etjuan na salapeljan
a 'atjatjungalj. uljatjen naki'aceng tua sa'etjuan akemasisalapeljan; satje
palimasudj tua namatjaveng apapizuanan ta zaljum, saka'ulip a sikaudaljan
nua 'atjuvitjuvi." ayaya.

kivada' ti vuvu anemayaya? ku pasenalavin taza sini'a'ivu nua kay
nisunciu. saku ljaluyayin a temaucikel tua ku kinljang a patjara(tengkedre).

aicua(tengkedre) nuaya ljayar a sa'etjuan, nakemasi tua salapeljan a
masepu a cawcau, inika manu puntalj a cawcau a sempu ta cawcau.

aicua sikasepusepu nua (tengkedre), mavana (aicipaneuen) kata
(paisien paneuen) amasanmusalj nua salapeljanan. nakuya inika na

kipapaulingav tua nupusa'etjuan tua (tengkedre) a kinmusalj, tjara uri
tjaselapayanga, sa palemek nusipacayanga. saka patjetucu nekanan nu
sikamenangua' a kirimu a cemel, manasika atjalja nangua'an azua semualap
tuaicua katjesa'etjuan a kinasizuanan nua salapeljan, mavanu
masasepusepuanga itjen. siayanga aza pinizua kata siniveric izuai
salingaungaulj amareka tinaulaulana papizuanan tua tatekelen, tjukutjuku,
kapuwa, vakic, sisapasapay a tinmaku a mareka papizuanananga. madjulu
samatjaveng, kaizuanan nua katjesa'etjuan na salapeljan a 'atjatjungalj.
ljengua'i sapalimasudi atja kinaizuanan amaka tjuma' amakasasav.

kemasitua "lemuiluv, cemaca, semenav, ljemisljis", sasualapin
amakatjuma' anamatjaveng apapizuanan. nuizua masezam, sa'etju a 'ulu,
sa'etju a ca'ev na maca, mangilu apapice'an, magulaca, aicua sa'etjuananga,
pakirinuin aseatjez a pasa kakipucemelan kata isisiu akipucemal, ulja
kirimua makiluvad tua numasasepu sa nupaperazek tua (tengkedre), nu
mayatazua kimapaljakev atja suljivatan a ta'alja'aljan.

小心登革熱

部落每次有重要活動或者有議題宣導，一早就會聽到來自村辦公處的廣播，最近就是在宣導登革熱防治。

它是經由蚊子傳播給人類的病毒，傳播是以蚊子為媒介。台灣傳播登革熱的病媒蚊主要為埃及斑蚊和白線斑蚊，已感染過登革熱的人若二次感染登革熱，將有較高的風險轉為重症，死亡風險也提高。

目前也沒有特效藥可治療，所以最佳的預防方法是清除病媒蚊孳生源。清除孳生源的四大訣竅：巡、倒、清、刷。「巡」為定期巡可能積水的容器；「倒」則必須將積水倒掉；「清」目的是減少容器；「刷」目的為去除斑蚊蟲卵。尤其放置或棄置於環境中之廢飲料容器、廢輪胎、盆栽底盤、水桶、鋪設帆布等容器。

也要注意有任何垃圾或積水容器髒亂集中處，請族人或村長就近查明督促土地所有人清理改善。如出現發燒、頭痛、後眼窩痛、肌肉關節痛、出疹等症狀應儘速至醫療院所或衛生所就醫。